

به نام خداوند جان و خرد

سؤالات درس : فارسی ۱	رشته ی : علوم انسانی	ساعت شروع : ۸/۳۰	مدت : ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	شماره دانش آموزی :	پایه ی : دهم	تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۰۳/۲
خرداد ماه ۹۷			
ردیف	سؤالات		شمارک
			www.elmgram.ir
الف) قلمرو فکری (۸نمره)			
۱	<p>ابیات و عبارات زیر را معنی کنید.</p> <p>۱- در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.</p> <p>۲- تا توانی از نیکی کردن میاسا.</p> <p>۳- مرد پارسی نیز وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.</p> <p>۴- بر چنین دختری به آزادی</p> <p>۵- برآشفست سهراب و شد چون پلنگ</p> <p>۶- جز از جام توحید هرگز ننوشم</p> <p>۷- بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنی</p> <p>۸- ریش برمی کند و می گفت ای دریغ</p>		<p>.۲۵</p> <p>.۲۵</p> <p>.۵</p> <p>.۵</p> <p>.۵</p> <p>.۷۵</p> <p>.۷۵</p> <p>.۵</p>
۲	<p>جمله ی «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.» را با سروده ی زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید.</p> <p>«چشم ها را باید شست جور دیگر باید دید.»</p>		.۵
۳	<p>در سروده ی «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران برمی خیزند.»</p> <p>الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟</p> <p>ب) در مصراع دوم و سوم شاعر به کدام ویژگی های آن سرزمین اشاره دارد؟</p>		.۵ ۱
۴	<p>مولوی در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟</p> <p>«چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست»</p>		.۵
۵	<p>مفهوم عبارت زیر را بنویسید.</p> <p>«خلف صدق نیاکان هنرور خویش بود.»</p>		.۵

به نام خداوند جان و خرد

(ب) قلمرو زبانی (۷نمره)	
۶	معنی واژه های مشخص شده ی زیر را بنویسید. الف) دریا متنی نیلگون است. ب) کم کسی ز ابدال حق آگاه شد. ج) نیامد ز کار تو بر دوده ننگ د) آهنگ کید و مکر و عداوت کردند. ه) اسب زرین لگام و) جلاجل برگردن خر بندند.
۷	در بیت زیر، ضمائر پیوسته را بیابید و نقش دستوری هریک را بنویسید. «تم گر بسوزی به تیرم بدوزی جداسازی ای خصم، سر از تن من»
۸	در بیت زیر یک ترکیب وصفی بیابید؟ درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد نهال دشمنی برکن که رنج بی شمار آرد
۹	در جمله ی زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. «من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.»
۱۰	مترادف کلمات زیر را بنویسید. الف) میغ :..... ب) فراغ :.....
۱۱	معادل امروزی فعل جمله ی زیر را بنویسید. ما را به نزد خود بازگرفت.
۱۲	پسوند «وش» در «پریوش» به چه معناست؟
۱۳	تفاوت معنایی فعل های مشخص شده را بنویسید. الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت
۱۴	در باره ی کاربرد معنایی «بر» در بیت زیر توضیح دهید. (دو مورد) «بزد بر کمر بند گرد آفرید زره بر برش، یک به یک بردرید»

به نام خداوند جان و خرد

۲۵/.	به کمک واژه‌ی «ماه» یک واژه‌ی مرکب بسازید.	۱۵
۱/۵	در عبارات زیر چند واژه‌ی نادرست وجود دارد؟ آن‌ها را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. پلاسی مندرس، مراتب غرب، عنان گران کرده، سینه‌ی اشکبوس، حکم معموریت، خدنگ گزین کرده، رخ سندروس، دریای متلاتم	۱۶
	(ج) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱/۵	ابیات زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (در هر بیت ذکر دو آرایه کافی است. * آرایه‌ها تکراری نباشد.) الف) در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ ب) زسم ستوران در آن پهن دشت زمین شش شد و آسمان گشت هشت ج) بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی	۱۷
۵/.	قسمت‌های مشخص شده در بردارنده‌ی کدام آرایه‌ی ادبی است؟ الف) ای مسافر دیرین بر روی <u>خار</u> و درد/ ای چون ستاره‌ه، فروزان. ب) ستاره‌ها یک یک، رنگ می‌باختند.	۱۸
۱	در هر یک از ابیات زیر جناس‌ها را مشخص کنید و نوع آن‌ها را بنویسید. الف) منم آن تشنه‌ی گهر برده بخت من زنده و بخت تو مرده ب) گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد به بویش روان	۱۹
۱	حفظ شعر (۲ نمره) الف) ابیات زیر را کامل کنید. گویا طلوع می‌کند از مغرب آفتاب هژیران جنگ آور روز کیــــن	۲۰
۱	ب) بیت بعد از بیت زیر را بنویسید. فلک در شگفتی ز عزم شماست ملک، آفرین گوی رزم شماست	
	چراغ ادراکتان تابان، چشمه‌ی درکتان جوشان	